

ПРОГРАМА
вступного іспиту з української мови у форматі офлайн
для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства на навчання
до Київського національного лінгвістичного університету в 2025 році

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти,
другий (магістерський) рівень вищої освіти,
третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

СХВАЛЕНО

рішенням приймальної
комісії Київського національного
лінгвістичного університету,
«30» квітня 2025 р.
протокол № 7

Програма вступного іспиту з української мови у форматі офлайн для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства на навчання за першим (бакалаврським), другим (магістерським), третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти до Київського національного лінгвістичного університету / Уклад.: Пашинська Л. М. Київ: КНЛУ, 2024 р. 9 с.

Укладачі: канд. філол. наук, доц. Пашинська Л. М.,
канд. пед. наук, доц. Попова О.А..

Рецензенти: докт. філол. наук, проф. Баган М. П.,
канд. філол. наук, доц. Школа Г. М.

Схвалено на засіданні кафедри
української філології
10 квітня 2025 р., протокол № 17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний іспит з української мови для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства є вступним випробуванням до Київського національного лінгвістичного університету на навчання за першим (бакалаврським), другим (магістерським), третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти для вступників, які мають право на такий вступний іспит відповідно до Правил прийому на навчання до Університету в 2024 році.

Зміст вступного іспиту з української мови для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства визначено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання з української мови. Програму розроблено на основі чинних навчальних програм з української мови для закладів загальної середньої освіти.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення».

Вступний іспит має на меті виявити рівень результатів та ступінь підготовленості з української мови вступників із метою їхнього подальшого навчання в КНЛУ; оцінити знання мовних закономірностей, правил орфографії та пунктуації; уміння розпізнавати мовні явища і закономірності.

Вступний іспит з української мови для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства проводиться в форматі офлайн за такою процедурою:

- 1) згідно з розкладом, у день складання іспиту вступники з'являються до Університету;
- 2) здійснюється процедура автентифікації вступників;
- 3) голова предметної комісії для проведення вступного іспиту ознайомлює вступників із процедурою складання;
- 4) вступники обирають номер білета зі вступного іспиту і одразу дають відповіді на поставлені питання;
- 5) після закінчення процедури проведення вступного іспиту в форматі офлайн комісія виставляє бали вступникові за критеріями оцінювання та інформує про це вступника.

Під час проведення іспиту вступнику забороняється використовувати підручники, засоби технічної інформації, мобільні телефони, навчальні посібники та інші матеріали.

I. ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ

На вступному іспиті з української мови для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства вступники мають продемонструвати:

- вільне володіння лексичними, орфографічними, граматичними, стилістичними нормами сучасної української літературної мови; здатність відрізняти випадки правильного використання мовних засобів від помилкових;
- уміння розпізнавати істотні ознаки мовних явищ, їх закономірності; групувати і класифікувати мовні явища, встановлювати їх причиново-наслідкові зв'язки;
- чітке уявлення про зміст понять і термінів української мови, значення й особливості функціонування мовних одиниць;

- здатність застосовувати набуті знання з мови в практичних ситуаціях; логічно й послідовно викладаючи думки та формулюючи відповідні висновки.

II. СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Загальна кількість завдань вступного іспиту з української мови для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства – 5:

Завдання 1, 2 містять теоретичні питання з української мови.

Завдання 3 – фонетичний аналіз слова.

Завдання 4 – морфологічний аналіз слова.

Завдання 5 – синтаксичний аналіз речення.

Зміст питань і завдань визначається на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови.

III. ОРІЄНТОВНІ ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Зразок:

ВАРІАНТ 1

Завдання 1. Дати усну відповідь на теоретичне питання.

Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів.

Завдання 2. Дати усну відповідь на теоретичне питання.

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка та односкладні речення з головним членом у формі підмета.

Завдання 3. Зробити усний фонетичний аналіз слова *навесні*.

Завдання 4. Зробити усні морфологічний, морфемний, словотвірний аналізи виділеного в реченні слова.

А я дивлюся і серцем лину в темний садочок на Україну (Т. Шевченко).

Завдання 5. Зробити усний синтаксичний аналіз речення, назвати й пояснити пропущені розділові знаки; назвати, до яких частин мови належать слова речення.

Брати Блаженки шепотілися між собою що коли треба буде вони стануть в бою один до одного спинами (О. Гончар).

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, НАВИЧОК І ВМІНЬ ВСТУПНИКІВ НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ

При оцінюванні усних відповідей вступників на теоретичні питання завдань 1 і 2 та завдань 3, 4, 5 враховується їхній обсяг і повнота.

Схема нарахування балів за завдання вступного іспиту з української мови для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства:

Завдання 1 оцінюють у 0–20 балів: 20 балів, якщо надано вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом, з доречними прикладами відповідь; **10–19 балів**, якщо надано правильну відповідь частково, з незначними неточностями й помилками в розкритті проблеми; **1–9 балів**, якщо надано неповну відповідь зі значними неточностями й помилками в розкритті проблеми; **0 балів**, якщо відповіді на завдання не надано.

Завдання 2 оцінюють у 0–20 балів: 20 балів, якщо надано вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом, з доречними прикладами відповідь; 10–19 балів, якщо надано правильну відповідь частково, з незначними неточностями й помилками в розкритті проблеми; 1–9 балів, якщо надано неповну відповідь зі значними неточностями й помилками в розкритті проблеми; 0 балів, якщо відповіді на завдання не надано.

Завдання 3 оцінюють у 0–20 балів: 20 балів, якщо надано правильну, повну відповідь; **10–19 балів,** якщо надано правильну відповідь частково, з незначними неточностями й помилками; **1–9 балів,** якщо надано неповну відповідь зі значними неточностями й помилками; **0 балів,** якщо відповіді на завдання не надано.

Завдання 4 оцінюють у 0–20 балів: 20 балів, якщо надано правильну, повну відповідь; 10–19 балів, якщо надано правильну відповідь частково, з незначними неточностями й помилками; 1–9 балів, якщо надано неповну відповідь зі значними неточностями й помилками; 0 балів, якщо відповіді на завдання не надано.

Завдання 5 оцінюють у 0–20 балів: 20 балів, якщо надано правильну, повну відповідь; 10–19 балів, якщо надано правильну відповідь частково, з незначними неточностями й помилками; 1–9 балів, якщо надано неповну відповідь зі значними неточностями й помилками; 0 балів, якщо відповіді на завдання не надано.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно відповівши на всі завдання вступного іспиту з української мови, – 100.

Таблиця переведення кількості балів за виконані завдання в шкалу балів із вступного іспиту (100 – 200 балів)

Кількість балів за виконані завдання	Бали зі вступного іспиту (підсумковий бал)	Кількість балів за виконані завдання	Бали зі вступного іспиту (підсумковий бал)	Кількість балів за виконані завдання	Бали зі вступного іспиту (підсумковий бал)
0–25	Вступний іспит не складено	51	135	79	175
26	100	53	140	81	178
28	103	55	143	83	180
30	106	57	145	85	182
32	109	59	148	87	184
34	112	61	150	89	185
36	115	63	153	90	188
38	118	65	155	91	190
40	120	67	159	93	191
42	123	70	160	94	192
44	125	72	163	95	195
46	128	74	165	97	198
48	130	76	170	99	199
50	133	78	172	100	200

V. ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Алфавіт. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування *у – в, і – й*. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні *[e], [u], [o]* в коренях слів. Сполучення *йо,ьо*. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *ни* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.

3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.

4. Морфологія

4.1. Іменник

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах).

4.2. Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників.

4.3. Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

4.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

4.5. Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова (доконаний і недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но*, *-то*). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

4.6. Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на *-о*, *-е*, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

4.7. Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Частка як службова частина мови. Правопис часток.

4.8. Вигук

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

5. Синтаксис

5.1. Словосполучення

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

5.2. Речення

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю засобів ускладнення (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань).

5.2.1. Просте двоскладне речення.

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Типи між підметом і присудком.

5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.

5.2.3. Односкладні речення.

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у

формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

5.2.4. Просте ускладнене речення.

Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

5.2.5. Складне речення.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

5.2.5.1. Складносурядне речення.

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

5.2.5.2. Складнопідрядне речення.

Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них.

5.2.5.3. Безсполучникове складне речення.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

5.2.5.4. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.

5.3. Способи відтворення чужого мовлення.

Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях з прямою мовою, цитатою та діалогом.

6. Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

7. Розвиток мовлення

Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Мовні засоби зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

VI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко, О. (2024). *ЗНО Українська мова. Теорія в таблицях і завдання у форматі НМТ 2025*. Талант.
2. Авраменко, О., & Тищенко, О. (2020). *Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання*. Гниголав.

3. Блажко, М., & Омельчук, С. (2020). *Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції «Українського правопису»*. Грамота.
4. Голуб, Н. Б. (2017). *Підручник Українська мова 10 клас (рівень стандарту)*. Педагогічна думка.
5. Державна установа «Український центр оцінювання якості освіти». (2022). *Демонстраційний варіант Національного мультипредметного тесту*. <https://lv.testportal.gov.ua/demotestNMT/>
6. Державна установа «Український центр оцінювання якості освіти». (2022). *Національний мультипредметний тест: Демонстраційний варіант*. https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/NMT_2022_demo_klyuchi_sajt.pdf
7. Державна установа «Український центр оцінювання якості освіти». *Тести минулих років*. <https://testportal.gov.ua/testy-mynulyh-rokiv/>
8. Заболотний, В., & Заболотний, О. (2025). *Українська мова: типові тестові завдання у форматі НМТ*. Літера ЛТД.
9. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. (2019). *Український правопис*. Наукова думка.
10. Калинич, О. (2021). *Українська мова : посібник для підготовки до ЗНО*. Астон.
11. МОН. (б.д.). *Всеукраїнська школа онлайн*. <https://lms.e-school.net.ua/>
12. Освіта.ua. (2024, 18 грудня). *Готуйтеся до НМТ з української мови за тематичними розділами*. <https://osvita.ua/test/training/materialy-instrumenty/90188/>
13. Омельчук, С., Климович, С., & Мартос, С. (2023). *Українська мова. Тестові завдання для підготовки до ЗНО . НМТ. Ч. 1 Частина I. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія*. Грамота.
14. Омельчук, С., & Климович, С. (2020). *Український правопис – це доступно! : посібник для 5–9 кл. закладів заг. середн. освіти*. Грамота.
15. Радишевська, М. (2020). *Новий довідник. Українська мова. Рідна мова*.
16. Ткачук, Т., & Онатій, А. (2022). *Українська мова та література. Тести у форматі ЗНО*. ТОВ “Навчальна книга - Богдан”.
17. Хворостяний, І. (2020). *Українська мова. Лайфхаки*. Ранок.
18. Ющук, І. П. (2005). *Практикум з правопису української мови*.

Вступники можуть користуватися також іншими підручниками, посібниками, довідниками та словниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Голова предметної комісії для проведення
вступних іспитів з української та
англійської мов для вступників
з числа іноземців та осіб
без громадянства

Ірина МОРЯКІНА

Член предметної комісії для проведення
вступних іспитів з української та
англійської мов для вступників
з числа іноземців та осіб
без громадянства

Олена ПОПОВА

ЗРАЗОК

**Білет із вступного іспиту
з української мови для вступників з числа іноземців та осіб без громадянства
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти**

Варіант 1

Завдання 1. Дати усну відповідь на теоретичне питання.

Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів.

Завдання 2. Дати усну відповідь на теоретичне питання.

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка та односкладні речення з головним членом у формі підмета.

Завдання 3. Зробити усний фонетичний аналіз слова *навесні*.

Завдання 4. Зробити усні морфологічний, морфемний, словотвірний аналізи виділеного в реченні слова.

А я дивлюся і серцем лину в темний садочок на Україну (Т. Шевченко).

Завдання 5. Зробити усний синтаксичний аналіз речення, назвати й пояснити пропущені розділові знаки; назвати, до яких частин мови належать слова речення.

Брати Блаженки шепотілися між собою що коли треба буде вони стануть в бою один до одного спинами (О. Гончар).

Голова предметної комісії для проведення
вступних іспитів з української та
англійської мов для вступників
з числа іноземців та осіб
без громадянства

Ірина МОРЯКІНА

Член предметної комісії для проведення
вступних іспитів з української та
англійської мов для вступників
з числа іноземців та осіб
без громадянства

Олена ПОПОВА